

РЕШЕНИЕ

№ 477

гр. Пазарджик, 21.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на двадесет и първи ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Борислав Ал. Илиев

при участието на секретаря Петя Кр. Борисова
в присъствието на прокурора С. Ст. Д.
като разгледа докладваното от Борислав Ал. Илиев Гражданско дело №
20225200100416 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявени иски от Г. К. Д., ЕГН *****, от гр.П., чрез адв.И.В. от ПАК против Прокуратурата на Република България, гр.София, бул. „Витоша“ № 2 за заплащане на обезщетение в р-р на 80 000лв. за причинени неимуществени вреди от незаконно повдигнато обвинение по чл.199,ал.1,т.2 във вр. с чл.198,ал.1,т.4 от НК и незаконно предаване на съд за престъпление по чл.198,ал.1,т.4 и чл.239,ал.1 от НК ,за които е оправдан,ведно със законната лихва върху тази сума,считано от 25.02.2022г. и сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

В исквата молба са изложени следните обстоятелства:

Твърди се, че с постановление от 22.03.2018 г. на следовател от НСлС ищецът бил привлечен като обвиняем по ДП - сл.д.№2/17г. на НСлС, пр.пр. №4684/16г. на ОП-Пазарджик, за извършени престъпления по чл.199, ал.1, т.2 във вр. с чл.198, ал.1, т.4; чл.137; чл.319; чл.286, ал.2 във вр. ал.1, чл.290 НК и.чл. 339, ал.1 НК.

С постановление на ОП-Пазарджик от 06.07.2018 г. наказателното производство по отношение на него било частично прекратено, като прекратяването касало изцяло престъплението по чл. 290 НК и частично – изразяващо се в промяна на правната квалификация по отношение на грабежа –от деяние по чл.199, ал.1, т.2 във вр. с чл.198, ал.1, т.4 НК на такова по чл.198, ал.1, т.4 НК, при което делото било изпратено по компетентност на РП-Пазарджик.

Твърди , че впоследствие, с постановление на РП-Пазарджик от 18.10.2018 г., наказателното производство срещу ищеца отново било частично прекратено за

престъпленията по чл.319; чл.286, ал.2 във вр. с ал.1 и чл.290 от НК и продължило да се води за деянията по чл.198, ал.1, т.4 от НК, чл. 137 от НК и чл. 339, ал.1 НК, а именно: затова, че на 07.12.2014 г. в съучастие със С. С., използвайки физическа сила срещу В. Н. е отнел движими вещи от владението му; затова че на същата дата двамата са изоставили същия в беззащитно състояние, излагайки живота му на опасност и затова че отново на посочената дата, без надлежно разрешение, е държал огнестрелно оръжие - преработен газов пистолет „ИЖ 78 8 Байкал”.

Твърди също, че на 18.04.2018 г. срещу ищеца бил внесен обвинителен акт за престъпленията по чл.198, ал.1, т.4, чл.137 и чл. 339, ал.1 от НК. Било образувано НОХД № 787/19 г. на РС-Пазарджик, в хода на което се провели общо 15 съдебни заседания. С присъда № 260024/26.04.2021 г. ищецът бил признат за невиновен за това, че е държал незаконно огнестрелно оръжие и затова че, в съучастие със С. е извършил грабеж, като бил осъден на наказание една година и четири месеца лишаване от свобода за кражба и за престъплението по чл.137 от НК. Впоследствие - с присъда № 12/12.10.21г. по ВНОХД №474/21г. на ОС-Пазарджик, бил изцяло оневинен за грабежа. В тази част присъдата станала окончателна след произнасянето на ВКС – с решение №16/24.02.22г. по НД № 1098/21 г. За престъплението по чл.137 НК на ищеца било наложено наказание пробация.

Изложени са съображения, че за престъпленията по чл.199, ал.1, т.2 във вр. чл.198, ал.1, т.4 и по чл.198, ал.1, т.4 НК законодателят предвиждал наказания лишаване от свобода от 5 до 15 години и от 3 до 10 години, а за това по чл. 137 от НК - до 3 години. В тази връзка основните притеснения на ищеца били обусловени обстоятелството, че би признат за виновен и най-вече от страха, че ще бъде осъден ефективно. Според него възможността да влезе в пенитенциарно заведение била съвсем реална.

Твърди, че през 2012г., едва навършил 18 г. възраст, той търпял за около година наказание лишаване от свобода и това били най-кошмарните и страшни месеци в живота му, които го преобърнали изцяло. Сочи, че в периода, докато течало разследването, получил много сериозни психически проблеми - резултат на стресовата ситуация, в която изпаднал. За месеци се изолирал от околния свят, като живеел почти в отшелничество на „Цигов чарк”. Един ден през м.октомври 2018г. започнал да се държа странно и агресивно. Без причина нахлул в друга вила, където чупил покъщнина, отказал да се предаде доброволно на полицията. Срещу него било образувано досъдебно производство, прекратено от РП-Пещера с мотива, че е извършил деянието в състояние на невменяемост. Пояснява се, че с определение на РС-Пещера по ЧНД №338/18г. бил настанен за принудително лечение в ДПБ - Пазарджик, което се провело в периода от 14.10.18 г. до 13.12.18 г. В хода на лечението му била поставена диагноза „

Описва, че няколкократно бил хоспитализиран.

Твърди, че известни здравословни проблеми имал още от 2016г., когато от време на време получавал . За известно време (14.01.18 г. - 12.02.18 г.) бил на лечение в испанска клиника, след което се почувствал много добре. Испанските лекари определили тогава състоянието му като маниакален пристъп (епизод). Твърди, че според вещите лица д-р Л. К.

и Л. Б., които го освидетелствали в хода на следствието и изготвили комплексна ППЕ, стигнали обаче до извода, че към 10.05.18 г. ищеца не боледува от същинско психично заболяване и е психично здрав. Втората му хоспитализация в ДПБ Пазарджик била за времето от 21.02.19 г. до 29.03.19г. с поставена диагнозата „п. ш.". Третото стационарно лечение в ДПБ- Пазарджик било в периода 11.02.21 до 25.01.21 г.

Не отрича, че в периода м. март 2018 г. до 2021 г. от време на време е пуши която за пръв път опитал в Затвора и само от нея там се чувствал добре. Твърди, че стреса, на който бил подложен, бил прекалено голям и съчетан с тази му слабост довел до тежкото психично състояние, в което изпаднал. Акцентираща, че незаконното обвинение изиграло ролята на решаващ фактор за задълбочаване на о. За периода 08.03.18 г. - 24.02.22 г., ежедневието му било доминирано от мисълта за разследването, а после и за делото. Живее изолиран, под постоянен стрес. Това било напълно загубено време в живота му, в което той не живеел по обичайния начин.

След приключване на делото за ищеца настъпило значително успокоение, респ. подобрение на състоянието му. Отишъл при майка си, която не бил виждал от м.март 2018 г., а тя е най-близкия човек, в И., където работел. Изтъква се, че средата, в която се намира в момента и трудовата му заетост помагали много и на практика не се нуждаел от никакво медикаментозно лечение.

Сочи, че в хода на наказателното производство - на 15.03.18 г., с постановление на ОП-Пазарджик, му била наложена забрана да напуска страната. По този начин бил лишен от директен контакт с майка си, чиято подкрепа много му помагала и без нея се чувствал още по-уязвим. Нямало с кого да споделя тревогите си и затварянето в себе си и натрупания стрес довел до ескалацията в поведението му от м.октомври 2018 г.

Твърди се, че са налице предпоставките по реда на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, като отговорността на Прокуратурата в случая произтичала от конкретните й действия - под неин надзор и указания, на ищеца било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл.199, ал.1, т.2 във вр. с чл.198, ал.1, т.4 от НК, преквалифицирано на такова по чл.198, ал.1, т.4 от НК и такова по чл. 339, ал.1 НК, за които бил предаден на съд, а впоследствие и оправдан.

Въведеният петитум е да се осъди ответника да заплати на ищеца обезщетение в размер на 80 000 лв. за причинени неимуществени вреди от незаконно повдигнато обвинение по чл.199, ал.1,т.2 във вр. с чл.198,ал.1,т.4 от НК и незаконно предаване на съд за престъпление по чл.198,ал.1,т.4 и чл.239,ал.1 от НК ,за които е оправдан,ведно със законната лихва върху тази сума,считано от 25.02.2022г. и сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

Към исковата молба са приложени писмени доказателства описани в раздел „Доказателства” на същата.Направено е искане за събиране на гласни доказателства, за установяване причинените на ищеца неимуществени вреди.Първоначално е направено искане за назначаване на съдебно-психиатрична експертиза, с поставени задачи,което в последствие не се поддържа.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от Прокуратурата на РБ чрез представител от страна на ОП-Пазарджик. Становището е, че предявеният иск е допустим, с оглед твърдените обстоятелства в исковата молба и наличието на влязла в сила оправдателна присъда, но същия е неоснователен. Оспорва се и размера на претенцията, като недоказана, а също и че същата кореспондира като пряка последица с действията на Прокуратурата. Възразява се, че твърденията на ищеца са общи и не са подкрепени с конкретни доказателства. Относно изложеното в исковата молба за досъдебното и съдебната фаза на наказ.производство няма представени доказателства, посочените номера на съдебно актове и са приложени незаверени и нечетливи копия на цитираните прокурорски и съдебни актове и експертизи, което е пречка относно преценка достоверността на изложените твърдения, както и дали е изтекъл 5-годишен давностен срок за предявяване на исковата претенция.

Не се сочели доказателства и фактически твърдения за реално претърпени неимуществени вреди, непосредствената им причинно-следствена връзка с незаконното обвинение за престъпление от общ характер, както и техния размер. Освен това в исковата молба се твърдяло, че ищецът е осъден и през 2012г. и търпял ефективно присъда с наложено наказание лишаване от свобода за срок от 1 год. Именно поради това основните му притеснения били, че ще получи отново ефективно наказание. От така формулираните негативни емоции се виждало, че същите не са породени от това, че неоснователно и незаконно е обвинен, а се явяват обоснован страх от наказателно преследване, когато вече веднъж е получил осъдителна присъда с ефективно наказание лишаване от свобода. По този повод се изтъква, че ако в процесния период са търпени вреди, то те не са били единствено и само резултат от действията на ответника. В тежест на ищеца било да докаже и установи твърдяните неимуществени вреди, размерът на обезщетението на които не следвало да служи като източник за обогатяване.

Наред с това се сочи, че в по-голямата си част от исковата молба е излъчвана хронологията на развилия се наказателен процес. От исковата молба се установявало, че преди да бъде привлечен в качеството на обвиняем по досъдебното производство Г. Д. вече е имал здравословни проблеми, налагащи лечение на неговото психично здраве. Сам сочи, че здравословните му проблеми датират от 2016г. През 2018г.-2020г. бил на лечение в испанска клиника, т.е. отново преди да бъде привлечен като обвиняем по досъдебното производство. Неоснователни и недоказани били твърденията, че от незаконно повдигнатото му обвинение са предизвикали стрес, безпокойство, притеснения и тежко психично състояние, което е наложило хоспитализация в ДПБ.-Пазарджик. В исковата молба се установява също, че ищецът имал противправно поведение през периода м.март 2018г.- до 2021г. когато употребявал. Това обстоятелство зочи, че евентуалните здравословни проблеми на ищеца и хоспитализации са свързани именно с употребата на. Представените като доказателства 3бр. епикризи и КСППЕ по ДП №3/2017г. по описа на НСлС не доказват сочените и твърдения, че здравословното състояние на ищеца е пряка и непосредствена последица от действията и актовете на органа по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

Като неоснователни и недоказани се оспорват и претенциите за претърпени вреди от наложена процесуална мярка „Забрана за напускане пределите на РБ“, с което бил лишен от директен контакт с майка си. Наложена мярка единствено обезпечавала нормалното протичане на наказателното производство, но не е ограничавала личните му контакти и не е пречило двамата да се срещат на територията на Р България, когато и където искат, и да разговарят по телефон или други модерни комуникации когато и колкото искат. Възражава се, че размера на претенцията е прекомерен и не е несъобразен с принципа на справедливост по чл. 52 ЗЗД, с трайната съдебна практика по аналогични случаи (включително и тази на ЕСПЧ), както и с обществено-икономическите условия в страната. Сочат се съображения, изведени от практиката на Пленума на ВС, възприети с т. II на Постановление № 4/23.12.1968 г. Цитира се и практика на ВКС. Твърди се, че присъдата спрямо Г. К.Д. не е изцяло оправдателна, същият е осъден за деяние по чл. 137 във вр. с чл. 20, ал. 2 от НК.

Страните по делото в съдебно заседание, чрез адв. И.В. и п-р. Т.Д. са изразили становища, че поддържат подадените от тях искова молба и отговор на същата, както и са представили доказателства в подкрепа на твърденията и възраженията си.

След анализ на приетите по делото доказателства и при съобразяване доводите на страните, решаващият съд при спазване разпоредбите на чл. 235 и чл. 236 от ГПК приема за установено следното от фактическа и правна страна:

От ищеца се претендира основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ обезщетение за вреди, претърпени във връзка с повдигнатото и поддържано от Прокуратурата обвинение, което се счита за незаконно в хипотезата на обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или наказателното производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. Отговорността на държавата е обективна. Тя може да бъде ангажирана независимо от това дали вредите са причинени виновно от съответното длъжностно лице, действало от името на съответния държавен орган, както и независимо от това дали осъществените отделни процесуално-следствени действия са били извършени в съответствие със закона и в рамките на правомощията на съответния държавен правозащитен орган. Достатъчно основание е обвинението в престъпление да е признато за незаконно, а то винаги е такова, щом като привлеченото като обвиняем лице бъде оправдан или наказателното производство спрямо него бъде прекратено на основание, че деянието не е извършено или че извършеното деяние не е престъпление. Съобразявайки изложеното съдът приема, че в хода на процеса, ищеца е провел успешно пълното главно доказване на всички онези обстоятелства, с които законодателят свързва отговорността на Държавата в сочената от него хипотеза, а именно: Страните по делото не спорят, че с постановление от 22.03.2018 г. на следовател от НСЛС ищецът е привлечен като обвиняем по ДП - сл.д. № 2/17 г. на НСЛС, пр.пр. № 4684/16 г. на ОП-Пазарджик, за извършени престъпления по чл. 199, ал. 1, т. 2 във вр. с чл. 198, ал. 1, т. 4; чл. 137; чл. 319; чл. 286, ал. 2 във вр. с ал. 1 и чл. 290 НК. С постановление на ОП-Пазарджик от 10.10.2018 г. наказателното производство по отношение на ищеца е частично прекратено, като прекратяването се изразява в промяна на правната квалификация на грабежа от деяние

по чл.199, ал.1, т.2 във вр. с чл.198, ал.1, т.4 НК на такова по чл.198, ал.1, т.4 НК, при което делото е изпратено по компетентност на РП-Пазарджик. С постановление на РП-Пазарджик от 18.10.2018 г., наказателното производство срещу ищеца е частично прекратено за престъпленията по чл.319; чл.286, ал.2 във вр. с ал.1 и чл.290 от НК и е продължило да се води за деянията по чл.198, ал.1, т.4 от НК и чл. 137 от НК, а именно: затова, че на 07.12.2014 г. в съучастие с Г. Д., използвайки физическа сила срещу В. Н. е отнел движими вещи от владението на последния и затова че на същата дата двамата са изоставили същия в беззащитно състояние, излагайки живота му на опасност. На 18.04.2019 г. срещу ищеца е внесен обвинителен акт за престъпленията по чл.198, ал.1, т.4 и чл.137 от НК. Образувано е НОХД №787/2019 г. на РС-Пазарджик, в хода на което се проведени общо 15 съдебни заседания. С присъда № 260024/26.04.2021 г. ищецът е признат за невиновен за това, че е извършил грабеж в съучастие с Д., като е осъден за кражбата и за престъплението по чл.137 НК. Впоследствие, с присъда № 12/12.10.2021 г., постановена по ВНОХД № 474/2021 г. на ОС-Пазарджик, ищецът е признат за невиновен и за кражбата – престъпление по чл.195 ал.1 т.4 вр.с чл.194 ал.1 от НК. Присъдата в тази й част е станала окончателна след произнасяне на ВКС с решение №16/24.02.2022 г. по НД № 1098/2021 г., с което е потвърдена. За престъплението по чл.137 от НК на ищеца било наложено наказание от административен характер - глоба в размер на 2 000 лв. Така посочените факти се установяват от приложеното към настоящето дело НОХД №787/2019 г. по описа на РС-Пазарджик . От същото не се установява твърдяното от ответната прокуратура недобросъвестно поведение от страна на ищеца изразяващо се в действия водещи до невъзможност за връчване на съобщения и книжа по ДП, както и въвеждане в заблуждение на разследващите органи. По повод на първото от тези твърдения, от досъдебното производство е видно, че забавата във връчването на съобщения е по вина на връчителя, а не на ищеца (л.101,125,126,127 и 128 от т.4, л.114 от т.8 и л.28,л.31 от т.11 от ДП). А относно второто от възраженията, установи се, както бе посочено по – горе, че с постановление на прокуратурата производството е било частично прекратено по отношение на обвинението по чл.286 ал.2 вр.ал.1 НК поради което и това твърдение на ответната прокуратура се явява неоснователно. От приети писмени доказателства, представени от ответника, се установява, че към настоящия момент ищецът е осъждан. Срещу него има повдигнато обвинение за престъпление по чл.345 ал.2 от НК – управление на МПС, което не е регистрирано по надлежния ред, по ДП№662/2019 г. по описа на РУП-Пазарджик с предложение за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. Производството по НАХД №1548/2019 г. е приключило с оправдателна присъда, влязла в законна сила.

За установяване на обстоятелствата по делото са приети по делото подробно описаните в раздел доказателства писмени такива като са приобщени по делото и НОХД №787/2021г. по описа на РС Пазарджик ,ведно с ВНОХД №747/2021г. по описа на ОС Пазарджик и НД№1097/2021г. по описа на ВКС гр.София

Относно твърденията за претърпени от ищеца неимуществени вреди са събрани гласни доказателства – показанията на свидетелите Е.К. и С.М. От анализа им в съвкупност

се установи следното: Според показанията на свЕ.Ф., който е дядо на ищеца, които съдят приема, че следва да кредитира изцяло, тъй като не са противоречиви с останалите гласни доказателства, а и защото са в резултат на лични и непосредствени наблюдения предвид, че през релевантния период е бил най - близкия човек на ищеца, Г. Д. към началния момент на започване на наказателното преследване срещу него през пролетта ,м.март 2018 г. Два пъти той ходил на разпит там и аз и двата пъти ходих с него,тъй като Г. по това време живеел при него – в П. От този момент в поведението на Г. е настъпила драстична промяна – станал е мрачен, избухлив, неконтактен, заживял в една стая и отказвал да общува дори и с най-близките си. Най –големият му страх бил да не би да влезе в затвора. Психическият дискомфорт, преживяван от ищеца, се отразил в най-голяма степен на него самия.. след като привършили разпитите в С., поведението му се влоши и пожела да заминава на „Ц. ч.“ при баба си, с цел да се усамотил, да бъде сам, да е изолиран. Няма телефон, няма контакти,а той поддържал връзка само с баба му – кога за лекарства, кога за нещо друго. Много се дразнел от шума, много бил нервен, бягал,нервен ставал. Не искал абсолютно на висок тон да се говори, не искал много да общува с хора, не искал да се събира с хора. . Това му се отрази много зле. По цяла нощ винаги мърдаше, винаги шавал, по цяла нощ не бил спал – само и само да го наблюдава да не прави никакви други поразии, никакви други бели. . Поддържали го с медикаменти и пак пожелал да ходи да се усамоти. Не искал абсолютно да се среща с никой. Преди това той бил непълнолетен вкаран в затвора. Не можал да си завърши и образованието – 12 клас. Бил 11 клас, трябвало да премине в 12 клас. Изтърпял си наказанието. Може би и оттам му тръгнали всичките болести и всичките премеждия, които и до ден днешен ги има. Първите прояви на психическо неразположение започнали още, когато е бил в затвора. Още там получил това стресиране – като ученик. Те го изкарали с някаква шизофрения. Той не ги знае точно какви са тия диагнози. „“ пише в епикриза, както я прочетл.

-В показанията си Св.А.М. установява,че познава ищеца от негов чичо, с който са били заедно в казармата и поддържат приятелски отношения. Още през 2018 година Г. Д. се прибрал от И., видяли се за кратко, пили кафе.,бил супер щастлив,бил финансово добре, имал приятелка, кола, това са ми първите впечатления. В последствие го заварил в много лошо състояние, причината била дело против него, знае че е лежал в затвора преди това. Бил притеснен да не влезе пак в затвора. Като години му е трудно да говори, но предполага, че 2019 година е било това или 2020 година, когато ми сподели за първи път за своето притеснения. Не сме общували всеки ден за да конкретизирам, но видимо се виждаше, че има проблеми. Търсел някаква помощ дали под формата на финанси или друго, но търсел помощ. Той го усетил, че е в безизходица, нямаше адвокат, предстоеше му сериозно дело, колкото пъти ме види само за това ми говореше. С каквото мога му помагал, каквито са му били възможностите. Нямамо къде да отседне, обади ми се, взех го при него, а живее в П. Това било мисли 2019 година. Намерил му квартира, помогнал му да я обзаведе и го усетих, че не е както трябва. Стоял в квартирата, не излизал, може би един или два пъти са излизали ,той го карал и това е било. После една вечер януари или февруари 2020 година от полицията му звъннали, че са го задържали,влезнал в някакъв частен имот, видимо

неадекватен. Повикали го да помогне да го докарат . Доколкото знае от него, разбрал, че е приключило делото. Сега като го чува е окей, но колко е окей не знае. Казал, че работи, че всичко е наред, може да пътува. В периода, в който се водело делото не работел, само той и майка му са му помагали. Доколкото знае причината да не работи е че е осъждан, защото върви дело ли, не знае защо не работел, но видимо не е бил в състояние да работи, поне това аз съм видял аз. Като ми се обадиha полицаите и ме помолиха да отида в районното казах, че момчето няма лична карта и влезнало в имот и проблеми е създадо. Като го видях той ме позна, не е като да не е бил адекватен, но малко попревъзбуден ми се видя. Във времето докато течеше делото или не знам, той почти нямаше приятели, само на мен разчиташе и на майка си.. Временно живел и на Ц. ч. Отслабнал много, поне това съм видял , не знае с какво се е хранил, отслабнал и видимо не бил в добро състояние. Говорел само за делото, как не бил виновен и искали да го осъдят, с подробности, които не съм запомнил. Докато бил на квартира не контактувал с други лица, в П. не зная друг да познава, само с мен е контактувал и то много рядко, той не искаше да излиза, ходеше до аптеката и до магазина да си вземе нещо за храна. Почти не излизал. След като го изписали от психиатрията доколкото знае се е върнал при баба си или при дядо си, не знае точно къде е пребивавал, но то това са местата на които може да отиде реално, и ли при баба му или при дядо му, тъй като той дом няма. Доколкото знае в периода след като се върнал от И., понеже е работил в И. си е дошъл със средства и за момента не му е известно да е работил някъде. По време на делото нямаше адвокат, първо защото не е имал финансовата възможност, второто нещо може би е търсил подходящ, защото се е притеснявал, че може да влезе в затвора. Споделял е снего, че преди години е бил в затвора.. Понеже дядо му и баба му ги познавал казали, че станал много нервен и притеснителен, всичко го изнервяло, не можел да стои при тях и може да е имало неразбирателство може би затова не е отседнал при тях. Видял с очите си, че е изнервен и, че не е окей. Майка му и той плащали жилището, майка му живеела в И., той също му помагал, дядо му също. Само един единствен път му е известно да . С дядо му случайно се видели той му казал, че е там, даже веднъж заедно ходили да го видят,но като месец и година не може да конкретизира.

При така установеното в процеса от фактическа страна, от правна се налага извода, че предявеният иск по чл.2, ал.1, т.3, предложение 1-во от ЗОДОВ е основателен и съгласно чл.4 от ЗОДОВ Прокуратурата дължи на ищеца обезщетение за причинените му неимуществени вреди, тъй като е осъществен фактическият състав на посочената правна норма. Относно размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, решаващия съд съобрази следното: Обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост съгласно чл.52 от ЗЗД, като критерия не е абстрактен, а почива на конкретни обективно съществуващи обстоятелства и субективното им отражение, както и критериите, възприети от съдебната практика при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, които в настоящият случай са пряк резултат от конкретните фактически действия на прокуратурата по контрол за законосъобразност на действията в досъдебното производство. В този смисъл за определяне размера на обезщетението е

необходимо наличието на следните няколко обстоятелства - характерът на престъплението, по което лицето е било обвинено и по което е оправдано, приведена ли е била в изпълнение присъдата, продължителността на изтърпяното наказание - ако такова е изтърпяно, личният характер на претенцията, свързана пряко с изживяванията и личността на този, който понася вредите - обичайната му среда, начина му на живот, социалния му статус, свързан с положение в обществото и професионалната реализация. В случая следва да се отчете обстоятелството, че наказателното преследване срещу ищеца е за множество престъпления, част от които са тежки по смисъла на чл.93 т.7 от НК. Срещу ищеца е било водено наказателно производство по ДП № 2/2017 г. по описа на Национална следствена служба-София, за престъпления по чл. 199, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 198, ал. 1 във връзка с ал. 4 от НК, чл. 137 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 319 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 339, ал. 1 от НК, чл. 286, ал. 2 във връзка с ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК и по чл. 290, ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК.С постановление от 06.07.2018 г. по преписка № 4684/2016 г. по описа на Окръжна прокуратура- Пазарджик, на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, наказателното производство по ДП № 2/2017 г. по описа на НСлС спрямо ищеца е прекратено частично за престъплението по чл. 290, ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 от НК.С постановление от 10.10.2018 г. по преписка № 4684/2016 г. по описа на Окръжна прокуратура- Пазарджик, наказателното производство спрямо ищеца Д. е било прекратено частично досежно извършено престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 198, ал. 1 във връзка с ал. 4 от НК и материалите по досъдебното производство са били изпратени по компетентност на Районна прокуратура- Пазарджик за произнасяне по обвиненията за престъпления по чл. 198, ал. 1 във връзка с ал. 4 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 137 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 319 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 286, ал. 2 във връзка с ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 от НК и по чл. 339, ал. 1 от НК. С постановление от 18.10.2018 г. по преписка № 3397/2018 г. по описа на Районна прокуратура- Пазарджик, наказателното производство спрямо Д. е било прекратено частично за престъпленията по чл. 286, ал. 2 във връзка с ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 от НК, чл. 319 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, както и за част от продължената престъпна дейност, предмет на обвинението по чл. 339, ал. 1 от НК.По внесен на 18.04.2019 г. обвинителен акт по обвинението срещу Г. Д. за престъпления по чл. 198, ал. 1 във връзка с ал. 4 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, чл. 137 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК и по чл. 339, ал. 1 от НК е било образувано НОХД № 787/2019 г. по описа на РС- Пазарджик. На 26.04.2021 г. по делото е постановена присъда № 260024, с която Д. е признат за невинен по обвинението за престъпление по чл. 339, ал. 1 от НК и за престъпление по чл. 198, ал. 1 във връзка с ал. 4 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, като съдът е преквалифицирал деянието и го е признал за виновен за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 4 във връзка с чл. 194, ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, както и за престъпление по чл. 137 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК.

С присъда № 12/12.10.2021 г. по ВНОХД № 474/2021г. на Окръжен съд- Пазарджик, първоинстанционният съдебен акт е отменен в частта, с която Д. е признат за виновен по чл.

195, ал. 1, т. 4 във връзка с чл. 194, ал. 1 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК и е оправдан по това обвинение и е изменен в санкционната част по отношение на наказанието, наложено на Г. Д. за престъплението по чл. 137 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК, като в тази си част присъдата е влязла в сила на 12.10.2021 г. На ищеца е наложено наказание пробация за срок от 1 година и 6 месеца. Присъдата на въззивната инстанция в останалата ѝ част е влязла в сила на 24.02.2022 г. с решение № 16, постановено по наказателно дело № 1097/2021 год. на ВКС, трето наказателно отделение. Съобразявайки изложеното по-горе, са изпълнени визираните в нормата на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за вреди от дейността на нейни правозащитни органи, т. е. в случая исковата претенция е доказана по своето основание. Нормата на чл. 4 от ЗОДОВ предвижда, че държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице.

Цитираната разпоредба поставя в доказателствена тежест на ищеца да установи в хода на настоящото производство, освен релевантните факти по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, още и факта на твърдените от него като претърпени неимуществени вреди и наличието на пряка причинна връзка между тях и незаконното обвинение за престъпление от общ характер, както и техния размер.

Ищецът успя да проведе частично пълно доказване на горните факти и връзки между тях с показанията на разпитаните двама свидетели в съдебните заседания проведени по делото и писмени доказателства.

В тази връзка съдът намира, че в недостатъчна степен доказани останаха твърденията на ищеца Г. Д., че незаконното обвинение спрямо него е изиграло ролята на решаващ фактор за задълбочаване на психиатричното му разстройство. Последното датира от 2015 г., т. е. около три години преди датата, на която му е било повдигнато обвинение, видно от приетата като доказателство по делото Епикриза ИЗ № 000591/2018 г., издадена от Д11Б- Пазарджик, както и от съдебно- психиатричната експертиза вх. № 261877/01.03.2021 г. по НОХД № 787/2019 г. по описа на РС- Пазарджик- л. 14- л. 21, том 2. Освен това от показанията на св.Ф. дядо на ищеца- се установи, че първите прояви на психическо неразположение у Д. започнали още докато търпял наказание лишаване от свобода по предишно осъждане- това по т. 2 от приетата като доказателство по делото справка за съдимост от 13.10.2022 г. Същият свидетел посочи, че след като излязъл от затвора внукът му е бил лекуван отново в психиатрията, както и че „И в И. също е лежал в психиатрията (това е преди обвинението)“. Тези негови показания са в унисон и с изложените в исковата молба твърдения от Д., че в периода 14.01.2018 г.- 12.02.2018 г. , т. е. преди да бъде привлечен като обвиняем по досъдебното производство е бил на лечение в испанска клиника. Ищецът сам заяви, че през периода м. март 2018 г. до 2021 г. е имал противоправно поведение, като е употребявал наркотични вещества. Това обстоятелство сочи по категоричен начин, че евентуалните здравословни проблеми на Д. и хоспитализациите му в ДПБ- Пазарджик имат връзка именно с употребата на наркотични вещества, а не са пряк резултат от обвинението.

Няма съмнение, че всяко едно незаконно обвинение носи на обвиненото лице негативни преживявания - притеснения как ще приключи процеса и страх от наказанието. Става дума за обичайни, предвидими и независещи от никакви други обстоятелства или особености на психиката и личността на пострадалия неимуществени вреди, които е логично да настъпят и съдът приема, че са настъпили като последица от незаконното обвинение за престъплението, за което се е водило наказателно производство. В конкретният казус от ангажираните гласни доказателства сочените като претърпени от ищеца такива вреди се доказаха по несъмнен начин. Установи се, че същият за времето на производството и поради същото е понесъл неимуществените вреди, които твърди - стрес, затваряне в себе си и намаляване на контактите с близки и приятели, притеснение от това, че не може да се грижи за семейството си финансово и лични грижи, финансови затруднения поради загуба на работа и всички те съставляващи по естеството си вреди, които, съгласно чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ следва да се репарират от Държавата. Отделно от горното следва да се съобрази и че периода от образуване на досъдебното производство до приключването му с оправдателна присъда, влязла в законна сила не е продължителен продължителността на воденото срещу него наказателно производство във фазата на досъдебното производство е 1год., 1 мес. и 10 дни- от привличане в качеството на обвиняем на 08.03.2018 г. до внасяне на обвинителен акт на 18.04.2019 г. и следва да се вземе в предвид при определяне размера на обезщетението, като за продължителността на съдебната фаза на процеса не следва да се ангажира отговорността на Прокуратурата на РБ. Така, установени са тези вреди, които са дали отражение единствено върху психиката на обвиненото лице, поведенческите му промени и начина, по който те са рефлектирали върху социалния му и личния живот.

Досъдебното производство е било спряно за период от 2 месеца, през който период от време не са извършвани процесуални действия с ищеца, поради което няма как обективно той да търпи вреди.

По отношение на наложената с постановление от 15.03.2018 г. на основание чл. 68, ал. 1 от НПК мярка за процесуална принуда- забрана за напускане на пределите на Република България е спазена процедурата по закон и е съответна на поведението на ищеца в наказателното производство. Задължително следва да се посочи, че забраната за напускане на пределите на страната е косвена мярка и тя не е повлияла на ищеца, т. е. не е могла да доведе до преки и непосредствени вредни последици за него, при положение, че той е спазвал преките мерките за неотклонение по водените срещу него наказателни производства.

Освен това ищецът не представи доказателства дали и как тази забрана го е увредила с нещо по време на наказателния процес. До приключване на досъдебното производство, не е искал по надлежния ред разрешение от наблюдаващия прокурор, нито е искал отмяна на тази мярка за процесуална принуда. С молба от 13.10.2020 г. -л. 301, том 1 от НОХД № 787/2019 г. по описа на РС- Пазарджик, Д. е сезирал съда с искане да получи разрешение да пътува извън пределите на страната за срок от 10 дни, което е уважено с определение № 260055 от 15.10.2020 год.

Съобразно изложеното и след преценка на доказаните правнорелевантни факти – видът на повдигнатото обвинение , не дълго продължилото наказателното производство, негативни изживявания, свързани със страх от наказателна репресия, накарнено лично чувство за чест и достойнство, поява на психологични проблеми в резултат на стресогенното събитие и отражението им върху качеството на живеене на ищеца, както и осъществени предходно провеждани психиатрични лечения и употреба на марихуана , както и обстоятелството свързано с отказ на ищцовата страна за допусане на съдебно-психиатрична експертиза съдът приема, че необходимо и достатъчно за компенсиране на претърпените неимуществени вреди е сумата от 10 000 лева. За разликата от 10 000 лева до пълния предявен размер от 80 000 лева искът по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ ще следва да се отхвърли като неоснователен. По предявеният акцесорен иск за присъждане на лихва за забава: Обезщетението се дължи заедно със законната лихва, считано от датата на влизане в сила на решението на ВКС, т. е. от 25.02.2022 г. Тези съображения са с оглед постановеното в т.4 от ТР № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, че с окончателния акт, с който производството се прекратява или обвиняемите се оправдават, обвинението е признато за незаконно по надлежния процесуален ред. По разноските: На осн. чл. 10, ал.3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 10 лева, представляващи платената държавна такса. Ответникът дължи и плащане на възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част от иска. В случаят то следва да се определи по реда на чл.38 ал.2 от ЗА, както е поискано от ищеца и е в размер на 1300 лева, като е съобразено с разпоредбите чл. 7, ал. 2, т. 3 на действащата Наредба за минималните размери на адвокатските възнаграждения и е съразмерно с уважената част на иска. Предвид направеното искане адвокатското възнаграждение ще следва да се присъдят в полза на процесуалния пълномощник на ищеца адв. И. В..

Воден от горното Пазарджишкият окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРА на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр.София, бул."Витоша" № 2, представлявана от Главения прокурор И. Г. ДА ЗАПЛАТИ на Г. К. Д., ЕГН *****, със съдебен адрес гр.П., ул."И.В." №, адв.И.В. , на основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ сумата 10 000 (десет хиляди) лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на от незаконно повдигнатото обвинение по чл.199, ал.1, т.2 във вр. с чл.198, ал.1, т.4 от НК и незаконното предаване на съд за престъпление по чл. 198, ал.1, т.4 от НК, за което е бил оправдан, ведно със законната лихва върху тази сума от 25.02.2022 г., КАТО ОТХВЪРЛЯ исковите по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ за разликата от 10 000 (десет хиляди) лева до 80 000 (осемдесет хиляди) лева, ведно със законната лихва върху тази разлика.

О С Ъ Ж Д А ПРОКУРАТУРА на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр.София, бул."Витоша" № 2, представлявана от Главения прокурор И. Г. ДА ЗАПЛАТИ на Г. К. Д., ЕГН *****, със съдебен адрес гр.П., ул."И.В." №, адв.И.В. разноски по делото в размер на 10 лева.

О С Ъ Ж Д А ПРОКУРАТУРА на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, гр.София, бул."Витоша" № 2, представлявана от Главения прокурор И. Г. ДА ЗАПЛАТИ при условията на чл.38 ал.2 от ЗАДв. на адвокат И. В. от АК-Пазарджик, с адрес: гр.П., ул."И. В." №, адвокатско възнаграждение в размер на 1 300 лева, съобразно уважената част от иска и представен списък на разноските по чл.80 от ГПК

Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____